

WHO:n suositukset jo toimeksi Ruotsissa

Teksti: Saara Ketola, ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri, tekonivelkirurgian asiantuntijalääkäri, apulaisylilääkäri, potilasturvallisuusjohtaja, Tekonivelsairaala Coxa

WHO tarkensi syksyllä Global Patient Safety Action Plan -suunnitelmaansa vuosille 2021–2030. Tavoitteena on ohjata ja tukea toimintamalleja, jotka muotoutuvat eri maissa ja toimintayksiköissä käytännön tasolle.

WHO:n konkreettiset askelmerkit:

- 1. Sitoudu** vältettävissä olevan haitan nollavirheajatteluun sekä suunnittelussa että toiminnassa kaikkialla terveydenhoidossa.
- 2. Kehitä** luotettavia terveydenhuollon järjestelmiä ja organisaatioita, jotka suojaavat potilasta päivittäin haattatapahtumilta.
- 3. Varmista** kliinisten prosessien turvallisuus.
- 4. Sitouta** potilas perheineen yhteistyöhön kohti turvallisempaa terveydenhoitoa.
- 5. Kouluta** ja innosta terveydenhuollon henkilökuntaa hyödyntämään osaamistaan ja ammattitaitoaan turvallisten hoitoprosessien suunnittelussa ja tuottamisessa.
- 6. Varmista** tiedon ja taidon jatkuva kertyminen ja hyödynnä sitä haittojen ja virheiden välttämiseen ja lieventämiseen sekä turvallisen terveydenhuollon jatkuvaan parantamiseen.
- 7. Luo ja ylläpidä** monitahoista ja monikansallista yhteistyötä tukemaan ja parantamaan potilasturvallisuutta ja hoidon laatua.

Ruotsissa WHO:n tavoitteita on jo siirretty kansalliselle tasolle ja käytäntöön. National Action Plan for Increased Patient Safety in Swedish Health Care 2020–2024 on jaettu painopistealueisiin, jotka puolestaan on jaettu kansallisiin, alueellisiin ja paikallisiin toimiin.



Global Patient Safety Action Plan 2021-2030 on ladattavissa ja luettavissa osoitteesta <https://www.who.int/publications/i/item/9789240032705>

Ruotsin potilasturvallisuusstrategian toimintasuunnitelma National Action Plan for Increased Patient Safety in Swedish Health Care 2020–2024 ladattavissa ja luettavissa osoitteesta <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2020-1-6564-english.pdf>

Ruotsin toimintasuunnitelmassa painotetaan tietoisuutta potilasturvallisuudesta

Potilasturvallisuuden asiantuntijoita toivotaan kaikille tasoille kouluttamaan arjen osajia potilasturvalliseen ajatteluun. Terveysturvaan halutaan potilasturvallisuuteen sitoutunutta johtamista ja sitä kautta mahdollisuus laadukkaaseen työhön turvallisessa työyhteisössä.

Ruotsissa on tarkoituksena panostaa potilasturvallisuuden tutkimukseen sekä seurannassa että toiminnan kehittämisessä. Tavoitteena on käyttää resursseja myös uusiin työkaluihin sekä menetelmiin tehdä ja monitoroida työtä. Mukana on myös terveydenhuollon digitalisaation edistäminen turvallisesti ja käyttäjäystävällisesti. Toiminnan kehittämisessä ja toimeenpanossa korostetaan kansallista yhteistyötä.

Asiakas ja potilas mukaan yhteistyöhön

Usein ajatellaan, että potilas- ja asiakasturvallisuutta kehitetään vain hyvin resursoituissa isoissa laitoksissa. Laadukasta kehitystyötä tehdään kuitenkin myös pienissä yksiköissä. Hoitokäytännöissä onkin tärkeää huomioida paikalliset toimintakulttuurit ja perinteet. Toimien pitää sopia hoitopaikan luonteeseen, taustaan ja kulttuuriin. Vähilläkin resursseilla voi päästä pitkälle.

Turvallisuutta parannetaan tieteellisellä asiantuntemuksella sekä kokemuksella. Koska sosiaali- ja terveydenhuolto on palvelua, sitä pitää tuottaa ja kehittää yhteistyössä sen vastaanottajan kanssa. Potilasta/asiakasta on pidettävä yhteistyökumppanina ja hänet tulee ottaa mukaan päätöksentekoon, hoidon suunnitteluun ja toteutukseen. ○

